

Hội Tôn vinh văn hóa Việt - APCV

Trụ sở : 07 Rue de la Huchette, 75005 Paris.

Website: www.apcvparis.com Email: apcvparis@gmail.com

Facebook: APCV - Association pour la Promotion de la Culture
Vietnamienne

Dự án

VINH DANH CỘI NGUỒN VÀ DI SẢN TIẾNG VIỆT

Giới thiệu chương trình Guarda 2026

Francisco de Pina và hành trình Quốc ngữ Việt

Cầu nối văn hóa Việt - Bồ

(<https://quocngu.com>)

Ban Khởi Xướng

Diane Nguyễn Đức Thu Dung
António Salvado Morgado
Nguyễn Tấn Nghĩa
Trần Nguyên Đạo
Bùi Thị Minh Tú

Ban Điều Phối

Diane Nguyễn Đức Thu Dung
Bùi Thị Minh Tú
Trần Nguyên Đạo

Ban tổ chức

- Chính quyền Tp Guarda
- Đại Sứ Quán Việt Nam tại Bồ Đào Nha
- Liên đoàn Vovinam-Việt Võ Đạo Pháp
- **Diane Nguyễn Đức Thu Dung** : phối hợp chính quyền Guarda,
- **Bùi Thị Minh Tú** : kế hoạch, chiến lược, Sponsor, VIP,
- **Trần Nguyên Đạo** : tổ chức, chương trình, phối hợp các cơ quan chức năng Việt Nam và Đại sứ quán VN tại BDN
- **Phạm Thị Vân Loan** : triển lãm hình ảnh nghệ thuật
- **Lại Thị Kim Thanh** : Triển lãm điêu khắc Việt Nam
- **Trần Quốc Bảo** : Web Site
(*sẽ hoàn thiện thêm trong những ngày sắp tới*)

Bối cảnh

Giữa Bồ Đào Nha và Việt Nam đã trao đổi ngoại giao chính thức từ ngày 1/7/1975, tuy nhiên hợp tác kinh tế và văn hóa giữa hai nước vẫn còn rất khiêm tốn, mặc dù đã có sự kết nghĩa giữa thành phố Hồ Chí Minh và Porto (tháng 7/2023).

Nhưng dường như có một sợi dây gắn kết vô hình sâu sắc nào đó giữa hai quốc gia mà chưa được nhìn thấy và gọi tên chính xác. Đó phải chăng là hành trình lịch sử 400 năm bắt đầu từ giáo sĩ Francisco de Pina, người giáo sĩ Bồ Đào Nha đã đến Việt Nam vào năm 1617 và lặng lẽ để lại một di sản giúp Việt Nam trở mình, khai sáng và viết lại bộ gien văn hóa của một dân tộc - đó là chữ viết quốc ngữ bằng mẫu tự La tinh.

Một dân tộc đã hình thành và có tiếng nói hàng ngàn năm lịch sử, nhưng khó khăn vươn lên bởi chữ viết.

Biểu tượng lịch sử trên, trước đây và qua nhiều thế kỷ mọi người cho rằng giáo sĩ người Pháp Alexandre de Rhodes là người đã sáng tạo ra chữ quốc ngữ. Sự nhầm lẫn đáng tiếc này đến từ các tài liệu, sách vở trong thời kỳ Việt Nam bị đặt dưới sự đô hộ của người Pháp. Nhưng may mắn thay, ngày nay, với những phương tiện hiện đại, các học giả Việt Nam,

Bồ Đào Nha và Pháp đã nghiên cứu lại các sử liệu của thế kỷ thứ XVII, hiện lưu trữ trong các văn khố và thư viện của Tòa thánh Vatican, Dòng Tên La Mã, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Pháp... và đã tìm được những bằng chứng cụ thể để đánh giá lại lịch sử xác thực. Và các học giả cho rằng giáo sĩ người Bồ Đào Nha, Francisco de Pina, mới đích thực là một trong những người đầu tiên sáng tạo ra chữ Quốc ngữ La Tinh.

Tuy nhiên, những khám phá này vẫn chỉ giới hạn trong giới học giả và trí thức, chưa được phổ biến rộng rãi trong học đường, sử, sách và đặc biệt là chưa được Nhà nước Việt Nam chính thức công nhận.

Dự án được khởi động bằng chương trình

Francisco de Pina và hành trình Quốc ngữ Việt Cầu nối văn hóa Việt - Bồ

Mục đích của chương trình là tôn vinh giáo sĩ Bồ Đào Nha, Francisco de Pina, người tiên khởi đã khai sáng chữ Quốc ngữ La Tinh cho dân tộc Việt Nam, xây dựng một cầu nối văn hóa giữa Việt Nam và Bồ Đào Nha cùng với mong muốn hiệu đính lịch sử chữ Quốc ngữ Việt.

Biểu tượng tri ân Giáo sĩ Francisco De Pina ở Guarda, Bồ Đào Nha - 2023

Chương trình “**Guarda 2026**” vốn là sự nối tiếp của sự kiện “**Đặt biểu tượng tri ân giáo sĩ Francisco de Pina ở Guarda, Bồ Đào Nha**”, đã được tổ chức ngày 26 tháng 11 năm 2023, bởi *Quỹ tôn vinh tiếng Việt và chữ Quốc ngữ*, chủ nhiệm Giáo sư Nguyễn Đăng Hưng cùng các nhân sĩ: Nguyễn Bích Thủy, Trần Bá Học, Hoàng Kim Oanh, Đào Nguyễn Hải Yến, Nguyễn Tấn Nghĩa... Biểu tượng nặng 450kg, cao 3m, là một tác phẩm nghệ thuật được sáng tác tại làng Phước Kiều, huyện Thanh Chiêm, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam, nhằm tri ân giáo sĩ Francisco de Pina.

Biểu tượng tri ân nói trên đã được đưa sang Bồ Đào Nha tặng thành phố Guarda.

Biểu tượng tri ân giáo sĩ Francisco de Pina, 2023

Tượng được thiết kế phỏng theo hình dáng chiếc thuyền buồm vào thế kỷ XVII, loại thuyền được giáo sĩ Francisco de Pina chọn làm phương tiện sang nước Đại Việt (Đàng Trong), phía dưới đập nổi hình trống đồng Đông Sơn, biểu tượng của văn minh cổ Đại Việt.

Biểu tượng đã được thành phố Guarda tổ chức đón tiếp trọng thể với sự tham gia của ông thị trưởng Sérgio Fernando da Silva COSTA, Giám mục Guarda, đức cha Manuel da ROCHA FELICIO, các đại diện của Dòng Tên Bồ Đào Nha... Hiện nay, biểu tượng này được đặt trong khuôn viên của thư viện Eduardo Lourenço, thành phố Guarda.

Để nối tiếp sự kiện có ý nghĩa trên và khởi đầu dự án **VINH DANH CỘI NGUỒN VÀ DI SẢN TIẾNG VIỆT** và tìm cách “đánh tiếng chuông” vọng về Việt Nam, đưa thông tin đến Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch, Ủy Ban Nhân dân tỉnh Gia Lai cũng như vận động đến các cơ quan có chức năng và tìm cách xây dựng cầu nối văn hóa và chính thức hóa việc hiệu đính lịch sử hình thành chữ quốc ngữ. Các học giả và những người tâm huyết : António Salvado Morgado, Nguyễn Tấn Nghĩa, Trần Nguyễn

Đạo, Bùi Thị Minh Tú và Diane Nguyễn Đức Thu Dung, Chủ tịch Hội Tôn vinh văn hóa Việt-APCV, tự nguyện đứng ra tổ chức sự kiện “**Francisco de Pina và hành trình Quốc ngữ Việt - Cầu nối văn hóa Việt - Bồ**” với thông điệp :

- 1- Tri ân
- 2- Cầu nối
- 3- Hiệu đính

Lễ tri ân giáo sĩ Francisco de Pina cùng kỷ niệm 400 năm ngày ra đời chữ Quốc ngữ La Tinh qua việc đề xuất đặt tên một con đường hoặc một địa danh mang tên ông tại thành phố Guarda, quê hương của giáo sĩ. Ngoài ra trong khuôn khổ chương trình lễ tri ân, chúng tôi sẽ tổ chức buổi Hội Thảo Bàn Tròn với tiêu đề “**Di sản văn học Việt và giao lưu văn hóa giữa Việt Nam và châu Âu**” (*xem phụ chú VII, Hội thảo Bàn Tròn*) và giới thiệu các tác phẩm viết về lịch sử chữ Quốc ngữ La Tinh (*xem phụ chú I – Giới thiệu các sách viết về lịch sử chữ Quốc ngữ La Tinh*).

Cầu nối : tạo điều kiện, thúc đẩy và kết nối về các lĩnh vực văn hóa, du lịch, ẩm thực và xúc tiến kinh tế giữa các doanh nghiệp.

Sự kiện sẽ được thực hiện với sự phối hợp và hỗ trợ của chính quyền thành phố Guarda, Đại sứ quán Việt Nam tại Bồ Đào Nha, Liên đoàn Vovinam-Việt Võ Đạo Pháp, Hội người Việt Nam tại Bồ Đào Nha và rất mong nhận được sự hỗ trợ hoặc phối hợp của :

- Bộ Văn hóa Thể Thao và Du Lịch, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, Ủy ban Nhân dân Tỉnh Gia Lai, Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp.
- Hội thừa sai Paris (MEP), Viện sử học Việt Nam, Hội ẩm thực Việt Nam, Quỹ tôn vinh tiếng Việt và chữ Quốc ngữ, Trung tâm văn hoá Việt Nam tại Pháp.
- Liên hiệp Hội người Việt Nam tại Âu châu, Hội người Việt Nam tại Cộng Hoàn Sec, Hội Doanh nhân Việt Nam (ABVietFrance), Hội người Việt Nam tại Pháp (UGVF)... cùng các tổ chức liên quan khác.

Tiến trình sự kiện đã thực hiện :

- **Tháng 1/2026**: Xuất bản sách “**Thuyết Quốc Ngữ La Tinh**”, song ngữ Pháp-Việt, và gửi về Việt Nam đến các cơ quan hữu quan của Nhà nước Việt Nam, các cá nhân và các tổ chức quan tâm. Và sẽ tái bản lần thứ ba vào tháng 9, 2026 cùng với sự đóng góp của các học giả quan tâm và sẽ thông dịch sang tiếng Anh và tiếng Bồ Đào Nha.
- **Ngày 18/03/2026**, Ban khởi xướng đã đến Guarda thảo luận cụ thể với các lãnh đạo thành phố Guarda và đã lên chương trình tổng quát như sau :
 - Ngày tổ chức sự kiện : **6, 7, 8 tháng 10 năm 2026** tại Guarda, Bồ Đào Nha.
 - Không gian tổ chức : Nhà hát lớn thành phố Guarda, gồm 2 hội trường với sân khấu cho 600 khán giả, và 120 khán giả, cùng với 6 không gian triển lãm (khoảng 1.200 mét vuông), phòng họp, phòng ăn, phòng tập dợt, bàn, ghế, micro, ánh sáng...
 - Thành phố Guarda sẽ gửi thư mời chính thức (theo danh sách của Ban tổ chức) đến các cơ quan chức năng nhà nước Việt Nam, các VIP và các tham dự viên bên Việt Nam để làm thủ tục Visa đến Đại sứ quán Bồ Đào Nha tại Hà Nội.

Lãnh đạo Thành phố Guarda tiếp Ban khởi xướng

- Thành phố Guarda sẽ cung cấp tất cả các nhu cầu cần thiết để sự kiện được hoàn hảo (*xem phụ chú II : văn bản cam kết của Thành phố Guarda*).

- Ngày 20/03/2026, Ban khởi xướng đã đến Đại sứ quán Việt Nam tại Bồ Đào Nha (Lisbone) thăm giao hữu và trình bày chương trình « Guarda 2026 ». Đoàn đã được ngài Đại sứ Nguyễn Mạnh Thắng đón tiếp thân mật và đón nhận dự án trong tinh thần hỗ trợ các cộng đồng theo chức năng của Đại sứ quán và sẽ có tiếng nói chính thức đến Bộ Văn hoá Thể thao và Du lịch. (*xem phụ chú III : Văn bản của Đại sứ quán Việt Nam tại Bồ Đào Nha và Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Pháp*)

**Đại sứ Nguyễn Mạnh Thắng (phải)
Bà Diane Nguyễn Đức Thu Dung (trái)**

Ban khởi xướng xin chính thức thông báo

- Tháng 10/2026. Tổ chức sự kiện “*Francisco de Pina và hành trình Quốc ngữ Việt - Cầu nối văn hóa Việt-Bồ*” trong ba ngày 6, 7 và 8 tháng 10/2026 tại Nhà hát lớn thành phố Guarda (Teatro Municipal da Guarda) (*xem phụ chú IV – Chương trình tổng quát Guarda 2026*).
- Chương trình tổng quát :
 - **4/10/2026** : Đón tiếp các phái đoàn quốc tế tại sân bay Lisbon – Xe autobus của chính quyền Guarda đưa đoàn về Guarda (300km)
 - **5/10/2026** : Tham quan Guarda
 - **6/10/2026** : Thành phố Guarda chính thức tiếp đoàn, VIP, Đại sứ quán, Đại biểu... tại tòa thị sảnh thành phố (*xem phụ chú V – Chương trình Tp Guarda đón tiếp 6/10*).

- **07/10/2026** : Lễ khai mạc sự kiện ***Francisco de Pina và hành trình Quốc ngữ Việt - Cầu nối văn hóa Việt-Bồ***. Triển lãm, video sự kiện, video giới thiệu các doanh nghiệp, ký kết, trao đổi... (*xem phụ chú VI – Chương trình lễ khai mạc 7/10*).
- **08/10/2026** : Sáng : Hội Thảo Bàn Tròn (*xem phụ chú VII Hội Thảo Bàn Tròn 8/10*). Tối : Lễ tri ân và đặt tên địa danh Fransico de Pina (*xem phụ chú VIII Lễ tri ân 8/10*).
- **09/10/2026** : Xe autobus của chính quyền Guarda đưa đoàn về Lisbonne (300km) : Tham quan UBND/Thủ đô Bồ Đào Nha, Thư viện Quốc gia Ajuda, nơi lưu giữ các bản thảo của Francisco de Pina, Đại sứ quán Việt Nam tại Bồ Đào Nha, các danh lam thắng cảnh của Lisbonne.
- **10/10/2026** : Sáng tiếp tục tham quan Lisbonne, Chiều : Khởi hành về Paris (*xem phụ chú IV – Chương trình tổng quát Guarda 2026*).

Ban khởi xướng xin trân trọng thông báo và mời các Cơ quan, các Hiệp hội, các học giả, các nhà bảo trợ, các cá nhân và các doanh nghiệp cùng đóng góp và tham dự sự kiện ý nghĩa này. Chúng tôi mong nhận được sự quan tâm, phối hợp của quý vị để sự kiện Guarda 2026 được thành công tốt đẹp.

Xin trân trọng cảm ơn.

Liên lạc :

- Diane Nguyễn Đức Thu Dung
 - apcvparis@gmail.com
 - Tel : +33 783 598 672 (Zalo, WhatsApp)
- Trần Nguyên Đạo
 - amv.infos@gmail.com
 - Tel : +33 609 952 000 (Viber, WhatsApp)
- Bùi Thị Minh Tú
 - Buithiminhtu1974@gmail.com
 - Tel : +44 7447 835 586 (Viber, WhatsApp)